

Flors silvestres dels Països Catalans

<p>NENÚFAR <i>Nymphaea alba</i> NIMFEA BLANCA LOTUS</p> <p>La flor blanca s'obre entre les fulles, amples i flotants, amb llargues tiges que arrelen al fons dels estanyos i braços de riu on viu. Molt escassa.</p> <p>V-IX</p>	<p>TORA BLAVA <i>Aconitum napellus</i></p> <p>La seva presència espectacular destaca als herbassars de muntanya, on el bestiar no la tasta a causa de la seva toxicitat letal.</p> <p>VII-IX</p>	<p>RANUNCLE D'AIGUA <i>Ranunculus baudotii</i> API D'AIGUA CREIXENASSA</p> <p>Arrela als fons somers i arriba a encatifa de blanc les basses i estanyols d'aigües netes on viu.</p> <p>III-VII</p>	<p>GATASSA <i>Ranunculus ficaria</i> FICÀRIA</p> <p>Pròpia de boscos humits i, a la terra baixa, de ribera. Les fulles tenen forma de cor i les flors són lluent.</p> <p>I-V</p>	<p>CORNIOL <i>Aquilegia vulgaris</i> OCLELETS</p> <p>Planta de tiges altes i esveltes que creix a l'ombra de boscos caducifolis, sobretot rouredes.</p> <p>V-VII</p>	<p>HERBA FETGERA <i>Hepatica nobilis</i> VIOLA DE LLOP</p> <p>Menuda i baixa, apareix de manera precoç al sotabosc de tota mena de boscos frescos. Les fulles, persistents, són lloses al revers.</p> <p>Tòxica. I-V</p>	<p>ROSELLA <i>Papaver rhoeas</i> GALLARET QUIQUIRÍQUIC ROELLA</p> <p>Inconfusible flor de camps i sembrats: els herbicides l'han fet rara i l'han relegat a flor de marge.</p> <p>III-VIII</p>	<p>FUMÀRIA <i>Fumaria officinalis</i> JULIVERT BORD</p> <p>Creix als conreus i vorades i el fullam recorda el julivert. Les flors, menudes i d'aspecte delicat, estan agrupades en raïms.</p> <p>II-IX</p>	<p>PERICÓ <i>Hypericum perforatum</i> FLOR DE SANT JOAN, HERBA FORADADA</p> <p>Herba perenne robusta i ramificada, que fa flors abundants de color groc brillant.</p> <p>V-IX</p>	
<p>COLITX <i>Silene vulgaris</i> CONILLETES</p> <p>Herba de pocs pams d'alçada pròpia de vores de camins i ambients ruderals. Té el calze inflat molt característic.</p> <p>III-X</p>	<p>CLAVELL DE PASTOR <i>Dianthus hyssopifolius</i> CLAVELLET</p> <p>Herba dels prats pedregosos i marges de muntanya, de fulles llargues i flors amb petals esfilagarsats distintius.</p> <p>VI-IX</p>	<p>MALVA MAJOR <i>Malva sylvestris</i> FORMATGETS</p> <p>Una de les moltes malves de les nostres terres. Val sols nitrificats, prop de poblacions humanes, indrets amb bestiar, camins i erms.</p> <p>III-X</p>	<p>DRÒSERA <i>Drosera rotundifolia</i> ROSELLA D'OR</p> <p>Planteta carnívora de fulles arrodonides i enganxoses, per capturar insectes. Les flors són petites. Es fa en molleses i llocs humits.</p> <p>VI-VIII</p>	<p>VIOLA <i>Viola sylvestris</i> VIOLETA DEL BOSC</p> <p>Menuda, es fa al sotabosc de boscos caducifolis, des de la terra baixa fins a l'alta muntanya.</p> <p>II-V</p>	<p>RAVENISSA BLANCA <i>Diplotaxis erucoides</i> CITRÓ</p> <p>És una de les flors més abundants als camps i vores, i pot espurnejar de blanc gairebé tot l'any.</p> <p>I-XII</p>	<p>PRIMAVERA <i>Primula veris</i> CUCUT, PRÍMULA</p> <p>Floreix aviat, abans no verdgen massa els boscos caducifolis on viu. A l'alta muntanya apareix també en prats.</p> <p>III-VII</p>	<p>ANAGALL <i>Anagallis arvensis</i> ALFÀBREGA BORDA, MORRO</p> <p>Herba baixa, té les fulles oposades, en punta, i fa floretes blaves o rogenques, minúscules però molt aparenents.</p> <p>II-X</p>	<p>BARRETETS <i>Umbilicus rupestris</i> ORELLA DE FRARE MELIC</p> <p>Planteta carnosa, de fulles arrodonides que esdevenen rogenques a la tardor. Creix en rocams i parets de pedra.</p> <p>IV-VII</p>	
<p>REGALÈSSIA DE MUNTANYA <i>Trifolium alpinum</i></p> <p>Herba dels prats de muntanya que té arrels de regust ensucrat que li donen nom, si bé no té res a veure amb la regalèsia vera, que creix a la terra baixa.</p> <p>VI-VIII</p>	<p>TRÈVOL DE PRAT <i>Trifolium pratense</i> TRÈVOL BORD</p> <p>Trèvol típic de prats humits i jonqueres, també conreat en prats de dall, amb finalitats farrangeres.</p> <p>IV-X</p>	<p>LOT CORNICULAT <i>Lotus corniculatus</i> BANYA DE CABRA LOT BANYUT</p> <p>Planta menuda, comuna arreu de prats i alguns matollars, de tiges amb grups de flors al capdamunt, de tons grocs i de vegades ataronjats.</p> <p>III-X</p>	<p>BAMBOLLERA <i>Euphorbia helioscopia</i> LLETEROLA D'HORT LLETERESA</p> <p>Com totes les lleteres, la tija en trencar-se desprèn un làtex blanc i enganxós. Es fa en horts, patis i llocs nitrificats.</p> <p>I-V</p>	<p>FONOLL <i>Foeniculum vulgare</i> FENOLL</p> <p>Herba alta i aromàtica molt típica de la terra baixa mediterrània, en vores de camins, camps secs i conreus abandonats.</p> <p>VI-XI</p>	<p>PASTANAGA BORDA <i>Daucus carota carota</i> APAGALLUMS</p> <p>Fa flors blanques agrupades en umbels amples i circulars. Parent salvatge de la pastanaga, la seva arrel és molt aromàtica.</p> <p>IV-XI</p>	<p>FONOLL MARI <i>Cithium maritimum</i> JULIVERT DE MAR</p> <p>Té les fulles i les tiges carnosos i molt aromàtiques, i les flors, agrupades en umbels, tenen un to blau molt aparenent.</p> <p>VI-I</p>	<p>PANICAL BLAU <i>Eryngium bourgatii</i> CARD BLAU, PANICAL DE MUNTANYA</p> <p>Planta amb aspecte de card que creix a les pastures de muntanya seques. Les fulles, l'apex de les tiges i les flors tenen un to blau molt aparenent.</p> <p>VI-VIII</p>	<p>CRISPINELL GROS <i>Sedum sediforme</i> ARRÓS BORD PA DE PASTOR</p> <p>Viu en llocs amb sòls molt prims, en pedregars, parets seques i teulades velles. Les fulles són carnosos.</p> <p>VI-VIII</p>	
<p>GENCIANA GROGA <i>Gentiana lutea</i></p> <p>Herba alta i robusta, amb les flors agrupades al capdamunt. Viu als herbassars i les pastures d'alta muntanya.</p> <p>VI-VII</p>	<p>GENCIANA BLAVA <i>Gentiana acaulis</i> CAMPANETES, GENÇANA</p> <p>Herba baixa dels prats d'alta muntanya. Les flors, de morfologia variable segons la subespècie, són sempre blaves.</p> <p>IV-VIII</p>	<p>CORRETTJOLA <i>Convolvulus arvensis</i> CORRIOLA</p> <p>Creix tant enfilada a altres plantes i parets com estesa per terra. Altres correjtjoles viuen als canyissars i a les platges.</p> <p>IV-X</p>	<p>BORRATJA <i>Borago officinalis</i> BORRAINA</p> <p>Molt comuna en vores de camins i llocs alterats. Les fulles, un xic espinesques, aspreses al tacte, són comestibles i les flors es fan servir en medicina casolana.</p> <p>XII-V</p>	<p>MÚRIA <i>Verbascum sinuatum</i> TREPÓ</p> <p>Té una roseta de fulles de contorn sinuós, i a l'estiu forma una tija alta i robusta, amb flors grogues. Es fa en llocs alterats.</p> <p>VI-IX</p>	<p>CONILLETES <i>Antirrhinum majus</i> GOSSOS</p> <p>Fa una alta inflorescència amb flors de tons vermellorsos en forma de boca que s'obre si les premem lateralment. Creix en rocams, parets i jardins.</p> <p>IV-XI</p>	<p>ESPUNYIDELLA GROGA <i>Galium verum</i> MOSQUERA HERBA DE TALL</p> <p>Les flors, petites i molt oloroses, estan agrupades en denses inflorescències. Viu en prats frescos i un xic humits.</p> <p>VI-IX</p>	<p>VIOLA D'AIGUA <i>Pinguicula grandiflora</i></p> <p>Herba carnívora petita i fràgil, amb fulles basals enganxoses, per atrapar insectes. La flor recorda les violes autèntiques. Viu en indrets humits.</p> <p>V-VII</p>	<p>CONSOLVA <i>Sempervivum tectorum</i> MATAFOC</p> <p>Té una roseta basal compacta de fulles carnosos. Es fa als teulats, pastures pedregoses i rocams de muntanya.</p> <p>VI-VII</p>	
<p>MARGARIDOIA <i>Bellis perennis</i> MARGALIDA</p> <p>Planta baixa que encatifa els marges i les pastures amb els seus capitols blancs amb el cor groc.</p> <p>I-IV</p>	<p>MARGARIDA DE PRAT <i>Leucanthemum vulgare</i></p> <p>Espècie robusta i molt variable però sempre amb corona blanca i botó groc. Viu en vores de bosc, pastures i prats de dall, sobretot en zones de muntanya, i fa la flor, inconfusible, a l'estiu.</p> <p>VI-VIII</p>	<p>PIXALLITS <i>Taraxacum officinale</i> DENT DE LLEÓ</p> <p>Molt abundant en herbassars, camps i vores de camins un xic humits. El nom fa referència a les seves propietats diurètiques.</p> <p>III-VII</p>	<p>AMARGOT <i>Urospermum dalechampii</i> APAGALLUMS</p> <p>És comuna a vores de camps, de camins i erms. Les flors, d'un groc entrellimonat i sofre, tenen les puntes fosques.</p> <p>IV-VI</p>	<p>LLETSÓ <i>Sonchus oleraceus</i> LLETTISSÓ</p> <p>La planta pot superar el metre d'alçada i té fulles dentades. La flor, d'un groc llimona, pot aparèixer tot l'any. Creix en llocs ben nitrificats.</p> <p>I-XII</p>	<p>CALCIDA BLANCA <i>Galactia tomentos</i> CARD BLANC</p> <p>Card poc vigorós i de fulles marbrejades, creix en sòls remoguts i cardassars d'ambients mediterranis.</p> <p>II-VIII</p>	<p>XICOIRA <i>Cichorium intybus</i></p> <p>Herba de marges i vores de camí, amb fulles basals corcades i tiges i flors cobertes d'una mena de borro protector blanquinós.</p> <p>V-XI</p>	<p>FLOR DE NEU <i>Leontopodium alpinum</i> EDELWEISS</p> <p>Flor d'alta muntanya, de fulles basals en roseta i tiges i flors cobertes d'una mena de borro protector blanquinós.</p> <p>VII-VIII</p>	<p>JONÇA <i>Aphyllantes monspeliensis</i> CLAVELLS DE PASTOR</p> <p>Pròpia de substrats calcaris, creix en prats secs i brolles. Les tiges recorden les del jonc.</p> <p>III-VIII</p>	<p>MARCÒLIC <i>Lilium martagon</i> CONSOLDA</p> <p>Planta alta de flors reunides en raïms espectaculars. És pròpia de boscos caducifolis frescos amb sòls rics.</p> <p>V-VII</p>
<p>SARRIASSA <i>Arum italicum</i> RAPA</p> <p>Té una inflorescència central groga i enganxosa, embolcallada d'una vistosa espata. Es fa en boscos de ribera i fondals humits.</p> <p>III-V</p>	<p>NARCÍS <i>Narcissus poeticus</i> GRANDALLA SATALIA</p> <p>D'aspecte i olor encisadors, floreix al Pirineu i en algunes muntanyes més meridionals, en prats i llocs frescos. Flaireu-la, però no la colliu!</p> <p>IV-VI</p>	<p>LLIRI DE NEU <i>Galanthus nivalis</i></p> <p>Floreix molt aviat, de vegades a través de la neu, als boscos caducifolis humits i prats montans, i als boscos de ribera de la terra baixa.</p> <p>I-V</p>	<p>LLIRI DE MAR <i>Pancreatium maritimum</i> ASSUTZENA DE MAR</p> <p>Viu a la sorra de les platges. Les fulles, d'un verd glauc, creixen lleugerament en espiral. La flor, tan efimera com espectacular, té una aroma deliciosa.</p> <p>V-IX</p>	<p>LLIRI BLAU <i>Iris germanica</i> GINJOL BLAU</p> <p>Cultivat i naturalitzat en llocs rocósos i prats secs, més enllà dels jardins. Hi ha espècies de lliri de color blau autòctones, més escasses.</p> <p>III-VI</p>	<p>LLIRI GROG <i>Iris pseudacorus</i></p> <p>La flor, espectacular, apareix a mitja primavera entre les fulles lanceolades, verdes i brillants, que creixen en aigües dolces i vores d'estanyos.</p> <p>IV-VII</p>	<p>FLOR CAPUTXINA <i>Anacamptis pyramidalis</i> BARRETET</p> <p>Oraquída de flors menudes agrupades en una inflorescència de forma més o menys piramidal. Pròpia llocs oberts de la terra baixa.</p> <p>V-VII</p>	<p>ABELLERA <i>Ophrys apifera</i> FLOR D'ABELLA</p> <p>Una de les moltes abelleres, orquídes amb flors en forma d'insecte, que podem trobar als prats, erms i brolles.</p> <p>III-VI</p>	<p>CALABRUIXA PETITA <i>Muscari neoglectum</i> CAP BLAU ALL DE SERP</p> <p>Planteta menuda de fulles llargues i primes que creix en camps i marges. Fa un raïm de flors blaves o violàcies. És tòxica.</p> <p>III-V</p>	<p>ALL DE BRUIXA <i>Allium roseum</i> ALL BORD</p> <p>Supera el mig metre d'alçada i és molt freqüent a la terra baixa, en erms, vores de camí i marges. La fortor d'all és inequívoca.</p> <p>III-VI</p>

HÀBITAT

- Rius i aiguamolls
- Conreus
- Ambients ruderals
- Rocams
- Prats i pastures
- Boscos
- Litoral

ABUNDÀNCIA

- Molt freqüent
- Freqüent
- Poc freqüent
- Escassa

FLORACIÓ

Els números romans representen els mesos de floració de cada espècie

Producció: Revista Presència SL i Obra Social de Caixa Catalunya
Coordiació: Miquel Riera (Presència) i Obra Social de Caixa Catalunya.
Disseny i Maquetació: Jordi Molins i Florenti Morante.
Assessorament: Josep Vigo i Bonada. **Correcció lingüística:** Núria Ferriol
© Del pòster: Revista Presència SL i Obra Social de Caixa Catalunya
© De les il·lustracions: Toni Llobet.
Abril del 2009